

Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsaus

MH § 10

Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsauksen tarkoituksen on arvioida Kainuun aluekehityksen tilannekuvaa, nostaa esiin ajankohtaisia ja ennakoitavissa olevia edunajamistehtäviä sekä käydä keskustelua tulevissa maakuntahallituksen kokouksissa käsiteltävistä asioista. Tässä katsauksessa kohdissa 1-4 ennakoidaan Kainuun liiton tulevia toimintoja ja kohdissa 5-8 käsitellään edunajamiseen ja maakunnan kehittämisen liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä.

1) Kainuun maakuntaohjelman valmistelu

Kainuun maakuntastrategiatyö 2017 - 2020 on käynnistynyt TEM:n antaman valtakunnallisen ohjeistuksen pohjalta. Strategiaprosessin työohjelma on ollut valmisteilla ml siihen liittyvä osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Tämä virallinen suunnitelma tulee maakuntahallituksen seuraavaan kokoukseen hyväksyttäväksi.

Maakuntastrategia prosessi on ollut käynnissä mm. aiempien maakuntaohjelmien arvioinnin osalta ja maakuntahallituksen joulukuun kokouksen yhteydessä pidettiin ohjelmatyötä pohjustava seminaari. Tässä maakuntahallituksen kokouksessa on käsitelty maakuntaohjelman seurantaraporttia, jonka tietopohja on tulevan maakuntaohjelman yksi lähtökohdista. Maakuntahallituksen roolina on tuoda maakuntaohjelmatyöhön poliittinen ohjaus, joka edelleen korostuu tulevien maakuntien itsehallinnollisen roolin vuoksi.

Aluekehitysjohtaja Heimo Keränen esittelee maakuntaohjelma ja -strategiaprosessin tilannetta tarkemmin kokouksessa.

2) Barentsin alueneuvoston ja -komitean pj-kauden tuleva toiminta

Kainuun puheenjohtajuus Barentsin alueyhteistyössä jatkuu lokakuuhun 2017 saakka. Barentsin alueneuvoston seuraava kokous pidetään 22.-23. maaliskuuta Altassa. Aluekomitea valmistelee kokousta 30. tammikuun pidettävässä videokokouksessa. Aluekomitean tämän vuoden merkittävimmät asiat ovat uuden, vuosien 2018-2023 Barentsin (alue)strategian valmistelun käynnistäminen, työryhmien mandaattien ja kokoonpanojen tarkistaminen, tulevan puheenjohtaja-alueen Finnmarkin avustaminen pj-ohjelman valmistelussa. Lisäksi puheenjohtajuuteen kuuluu yhteistyö Arktisen neuvoston ja EU:n komission kanssa. Kainuun liitto tulee valmistamaan hallituksen strategiaistunnossa (26.9.2016) päivitetyn Arktisen strategian linjausten mukaisen toimeenpanosuunnitelman valmisteluun.

Maakuntajohtaja, Barentsin aluekomitean puheenjohtaja Pentti Malinen esittelee tämän ja seuraavat Kainuun liiton kv. toimintaan liittyvät asiat.

3) Euregio Karelian puheenjohtajuuden toimintaohjelma

Kainuun Venäjä-strategian kv.tiimi on valmistellut vuoden 2017 toimintasuunnitelman Kainuun puheenjohtajakaudelle. Suunnitelma-luonnos on erillisliitteenä ja maakuntahallituksella on mahdollisuus evästää toimintasuunnitelman viimeistelyä. Euregio Karelian hallitus tulee kokoontumaan 2 kertaa kuluvan vuoden aikana. Aluekehitys-päällikkö Katja Sukuvaara toimii Euregio-Karelian sihteeristön jäsenenä.

Erillisliite nro: 4

4) EU:n tulevaan budjetti- ja ohjelmakauteen valmistautuminen

Maakuntajohtajat vierailivat EU:n Suomen lähetystön kutsusta Brysselissä tutustumassa EU:n eri toimielinten ajankohtaisiin ja tulevaisuuden kysymyksiin. Tästä matkaraportti on maakuntahallitukselle erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 5

Maakuntajohtaja Pentti Malinen osallistuu Työ- ja elinkeinoministeriön vetämän EU4:n jaoston toimintaan. Jaosto käsittelee mm. Suomen linjauksia EU:n rakennerahasto- ja koheesiopolitiikan kysymyksiin. Keskeisenä taustana Suomen käytännön EU-politiikalle on Valtioneuvoston EU-vaikuttamisstrategia 2017 (7.12.2016). Dokumentti on saatavissa verkko-osoitteesta:

<https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Liiteasiakirja/Documents/EDK-2016-AK-96994.pdf>

5) Maakuntaudistuksen lakiluonnoksiin tehdyt muutokset

Hallitus on linjannut maakunta- ja sote-uudistuksen lainsäädännön valmistelua syksyn lausuntokierroksen perusteella. Hallituksen julkistamat asiakirjat ovat saatavissa alueuudistus.fi –verkkosivustolla: <http://alueuudistus.fi/lakiluonnokset-12-2016>

Erillisliitteenä on koonnos keskeisimmistä lakiluonnoksiin tehdyistä muutoksista. Kainuun kannalta merkittävimpiä näistä ovat pelastuslaitosten tehtävien siirtyminen kaikille 18 maakunnalle, ympäristön suojelun kehittämistehtävien siirtyminen maakunnille sekä valtakunnallisiin palvelukeskuksiin liittyvät uudet linjaukset.

Maakuntajohtaja, Kainuun valmisteluryhmän pj. Pentti Malinen esittelee maakuntauudistukseen liittyvät kohdat 5 -7.

Erillisliite nro: 6

6) Maakunta- ja soteuudistusten vaikutukset Kainuun tulevien vuosien valtionrahoitukseen

Sote- ja pelastusuudistuksen vaikutukset kuntien ja maakuntien talouteen vuoteen 2030 saakka on arvioitu Kunnallisalan kehittämissäätiön teettämässä laskelmissa, jotka julkaistiin 16.1.2017. Laskelmissa eivät vielä ole mukana valtiolta ja maakunnan liitoilta siirtyvien tehtävien rahoitus. Rahoituslaskelmat myös muuttuvat mm. kuntien ja kuntayhtymien talouden 2016-2018 toteutumien mukaan. Maakuntien yhteistilaus kuntakohtaisista painelaskelmista on valmis-teilla.

Maakuntauudistuksen talousvaikutuksia on käsitelty myös Kuntaliiton asiantuntijoiden kanssa maakuntajohtajien kokouksessa 11.1.2017. Erillisliitteenä on Sanna Lehtosen aiheeseen liittyvä esitys.

Erillisliite nro: 7

7) Tulevien maakuntien välisen yhteistyön valmistelu – erityisesti Pohjois-Suomen ja Itä-Suomen maakuntien kanssa

Asia tulee Pohjois-Suomen neuvottelukunnan 1. helmikuuta kokouksen käsiteltäväksi. Tarkoituksena on priorisoida yhteistyöhön liittyvät valmistelutehtävät erityisesti kevään 2017 osalta. Osaltaan yhteistyöhön velvoittaa mm. soten järjestämislain määräykset, mutta suurelta osin kyse on maakuntien tahdon ja edun mukaisista yhteistyöjärjestelyistä. Myös olemassa olevat yhteistyörakenteet ja muodot on tarpeen uudistaa sopimuksin.

8) KaiCell Fibers Oy ja Kainuuseen mahdolliset ulkoiset investoinnit

Kehitysnäkymät ulkoimaisten investointien saamiseen Suomen ovat olleet paljon julkisuudessa esillä. Monissa arvioissa mm. ministeri Lintilän esittämässä on todettu tilanteen olevan nyt erityisen otollinen investointien liikkeelle saamiseen niin ulkomaisten kuin kotimaisten sijoittajien ja rahoittajien osalta. Kainuun aluekehityksen ison kuvan kannalta aivan keskeistä on myös erityisesti tuotannollisten investointien toteutuminen. Terrafamen ja KaiCell Fibers Oy:n mahdolliset ratkaisut ovat vaikuttavuudeltaan omaa luokkaansa, mutta maakunnassa on myös lukuisia pienempiä ja hyvin realistisia investointihankkeita (esim. St1 laajennus, Sotkamo Silver, matkailukeskukset). Myös julkisilla rakennus- ja infrainvestoinneilla on merkittäviä alueta-

loudellisia ja työllisyysvaikutuksia (esim. Uusi sairaala, tiestön kunnossapitohankkeet).

Aluekehittämisvaroin on Kainuussa tuettu mm. datakeskusinvestointien houkuttelua (Investi In Kainuu) ja investointeihin liittyvälle aktiivintyölle on lisääntyvää tarvetta. Osana Kainuun maakuntaohjelmatyötä on tarpeen keskustella laajemmin kainuulaisten rahoitus- ja yritystoimijoiden kanssa investointeihin liittyvien hankkeiden edistämisestä maakunnallisessa yhteistyössä. Tätä asiaa on tarpeen myös lähestyä nykyisten ja erityisesti tulevan EU-ohjelmakauden rahoituslähteiden hyödyntämisen näkökulmasta.

9) Muut mahdolliset ajankohtaiset asiat

LVM julkaissut selvityksen, joka on tulossa lausuntokierrokselle: Parempia väyliä – sujuvampaa liikennettä. Selvitys liikenneverkon kehittämisestä liiketaloudellisesti: Liikenneverkkoyhtiö (Live)

- Julkaisun pysyvä osoite on <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-243-495-1>
- Lisätietoja myös: <https://www.lvm.fi/live>

Kajaanin lentoaseman liityntäyhteyksien kehittämisselvitys valmistunut Kainuun liiton toimeksiannosta:

- Jaettiin kirjallisena mhk:n jäsenille
- Itä- ja Pohjois-Suomen lentoliikenne hankkeessa jatketaan Kajaanin lentoaseman kehittämistä maakunnallisella yhteistyöllä, josta lisätietoa:
  - <http://www.ip-lentoliikenne.fi/>

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee saamansa informaation tiedoksi.

Maakuntahallitus:

Hyväksyi.

_____